

Hétfői

Friss Új

Bibliot. Universitatii

Felelős szerkesztő:
Dr. GARA ERNŐ

(független politikai hetilap)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Mihai Viteazul (Rákóczi-u. 16)

Rovás

„Borzalommal olvassuk azokat a jelentéseket, amelyek az erdélyi pogromszerű eseményekről szólnak. Borzalommal, mert minden kultúr-ember, minden intelligens ember lelkét felháborítja az, hogy lehessen egy ország, ahol garázda tömegek egy óriási vasut vonalon végig a vonat zsidó utasait megtámadhassák, véresre verhessék anélkül, hogy a hatósági közegek megtorló intézkedése, vagy a rendőrség preventív intézkedése nyomon követné az ilyen eseményeket, illetőleg azokat megelőzné.”

— Egy csehszlovák lap írja ezeket a legutóbbi erdélyi zsidóheccsek nyomán. Ime, külföldön ilyen véleményt szülnék a „pogromszerű jelenségek” Hogy ezek a pogromszerű jelenségek a közel jövő politikai programjának a gerincét fogják képezni, arról mi értesülünk borzalommal a „Lupta” legutóbbi számából, amely közli, hogy: Avarescuék közölték a királlyal, ha a hatalmat rövidesen meg nem kapják, a fascista-antiszemita agitációt a kezükbe veszik. — Ez a közeljövő belpolitikai perspektívája!

Hatalom vagy antiszemitizmus.

— Mivel fenyegetőznek Avarescuék? —

Bukarest, május 25. A Lupta írja: Avarescuék attól tartva, hogy a nemzeti és parasztpártok fuziója késlelteti a kormányra jutásukat, közölték a királlyal, hogy

ha a hatalmat rövidesen meg nem kapják, kezükbe veszik a fascista-antiszemita agitációt Jorga vezetésével.

Ez a legujabb adu: hatalom, vagy antiszemita agitáció. Ez a fenyegetőzés mélyen bevilágít az antiszemitizmus lényegébe.

Károlyi és Garami éltetése nem büncselekmény.

Magyar bíróság felmentő ítélete.

Budapestről jelentik: 1923. november hávában a szociáldemokratapárt Kispesten gyűlést tartott, amelyet a rendőrség feloszlattott. A feloszlátás után az ülésről távozó tömeg közül többen Károlyi Mihályt és Garami Ernőt éltették. Az éljenzők közül a rendőrség előállította és három napig őrizetben tartotta Bóka Kálmán és Orlicsek József munkásokat.

Az erzsébetfalvai járásbi-

róságnál büntett feldicsérése címén eljárás indult meg ellenük. Szerdán tárgyalta az ügyet dr. Vörös Antal járásbíró és a vádlottakat fölmentette azzal az indoklással, hogy nem forog fenn büncselekmény, mert a vád nem igazolta azt, hogy akár Károlyi Mihály, akár Garami Ernő ellen forradalmi szereplésük-ből kifolyóan, büntetőítéletet hoztak volna.

Leszerelik a Klotild vegyigyárat

A gépeket Csehszlovákiába szállítják. — Munkások ezrei munka nélkül.

Sighet, május 25. Máramaros egyrészenek, a bocskó-környéki falvak lakosságának óriási csapást jelent az a tény, hogy a nagybocskói „Klotild” vegyigyár redukálta, majd végre egészen beszüntette az üzemét. A hatalmas gyártelep adott munkát és viszonylagos jólétet eddig a környék parasztlainak, akik ezerszámra dolgoztak a fatermelésnél, fuvarozásnál, építési munkálataknál.

Többezerre rug azoknak a száma, akik a gyár beszüntetésével kenyer nélkül maradtak.

A „Klotild” vegyigyár nemzetközi vonatkozásban is első helyen állott úgy méret, mint termelés szempontjából. Egyi-

ke volt Európa legnagyobb ilyenmű telepeinek, ahol a békeidőkben több, mint 1000 szakmunkás dolgozott és a világpiacon ismert nevet vívott ki magának. A trianoni béke, amely a gyárat a körülvette levő falvaktól elválasztotta, némi zavart keltett a termelésben. Ezt a zavart azonban a két állam kölcsönös előzékenysége idővel eloszlatta és a határon át való érintkezést olyképen szabályozta, hogy az előbbi helyzet nagyjában fennmaradt. A Romániához csatolt falvak lakossága ezután is átjárt a Csehszlovákiában levő erdőbe dolgozni és a gyár csehszlovák munkásai a jóval olcsóbb román élelmiszereket fogyasztották. A határ mentén üze-

tek, vendéglők, bodegák keletkeztek, amelyek a csehszlovák forgalomra bázisroztak.

Most minden élet megszűnt a bocskói határon. A gyár gépeit részint már leszerelték és elszállították, részint pedig döglötten hevernek az elhagyott gépházákban és a munka nélkül maradt paraszt, mely évtizedek óta a gyár kenyerét ette, most a legnagyobb inségnek néz elébe.

Az üzembeszűntetés okairól többféle verzió kering. Egyesek szerint a csehszlovákiai kommunista mozgalmaknak a gyári munkások közötti megnyilvánuló hatása kedvetlenítette el a gyár igazgatóságát, mások azt állítják, hogy a kényelmetlen határviszonyok nyugtalanították a Wiener Bauvereint, amelynek érdekkörében a vállalat tartozik. A legkompetensebb indoklás azonban a gyár egyik igazgatójának nyilatkozata, amelyet a munkatársunk a következőkben ismert:

— Az utódállamok közgazdasági köreiben jól ismerik a csehszlovák vasuti tarifának aránytalanul horribilis voltát. A hatalmas vasuti díjszabás lehetetlenné tett minden kalkulációt és egyenesen katasztrofális az ország távolabbi részein levő gyárakra, amelyek nyersanyagjaikat és produktumaikat nem is képesek ilyen viszonyok mellett szállítani. Ezek a szállítási zavarok késztették a „Klotild” igazgatóságát arra, hogy egy időre redukálja a gyár üzemét. Hangsúlyozom, hogy

a redukálás csak ideiglenes jellegű és csak addig tart, amíg a tarifális és szállítási nehézségek eltűnnek.

— Minden reményünk megvan arra, hogy a csehszlovák kormánnyal megindított tárgyalásaink nem sokára befejeződnek és ha sikerül a kormánytól tarifa-engedményeket kapni, úgy fokozatosan ismét megkezdjük a termelést.

A pénzváltó és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság
Satu-Mare, városi bérpalota
Vesz és elad idegen pénzeket kedvező napi áron. Kölcsönöket folyósít soronkívül. Betétekre magas kamatot ad és felmondás nélkül visszafizeti.

Halló!

A Szamos uszodakert vendéglő helyiségébe friss meleg vacsorák!
Jégbehűtött italok, állandó poharas sör.
Minden este Horváth János zenekara hangversenyez.
Szíves pártfogást kér tisztelettel
Casmuță Gábor ü. v.

Tavaszi cipővásár!

Legolcsóbb

Tavaszi cipővásár!

Legjobb cipőt Legszebb

VAJDA HENRIK volt Bata bizományos cipőáruházában

Strada Mihai Viteazul (volt Rákóczi-utca) Püspöki nagyáruház.

Reinitz mint miniszteri megbízott.

Csehszlovákiában újabb bűnjelét találta. — A csehszlovák hatóságok adatgyűjtő nyelve Reinitz előéletéről.

A Reinitz-ügy — úgy látszik — Csehszlovákiában fog megérni. Mialatt mi már a főtárgyalást várjuk, amelyre meglehetősen nyersen maradt stádiumban kerülnek a Reinitz Jakab gyilkosságai, a csehszlovákiai nyomozás halmozza a pozitív bizonyítékokat.

Kassáról jelentik, hogy a Reinitz-ügy további nyomozása újabb bűnjelét szolgáltatott a rendőrség kezébe.

Előkerült ugyanis egy fekete himalaya-szövetből készült télikabát,

melyet Reinitz 1920-ban, vagy 1921-ben Eperjesen eladott és

amely hasonlít ahhoz a télikabáthoz, amelyet Leichter Salamon elűnése idejében viselt.

A kabát agnoszkálására a rendőrség megtette a szükséges lépéseket.

Újabb adatok Reinitz előéletéről.

De érdekes és fontos adatokat produkált újabban a nyomozás Reinitz előéletéről is. Így megállapították, hogy Reinitz ellen 1917. augusztus 19-én Sátoraljaújhelyen egy Kasztner Mór nevű szászrégeni kereskedő följelentést tett, mert nem létező szesz-készletet adott el neki és előleg címén

40 ezer koronát csalt ki tőle.

A megindult bünygyi eljárás elől Reinitz ekkor megszökött és állítólag Kassára tette át székhelyét.

1919-ben már Dévaványán van Reinitz. Itt egy Grünfeld Ignácz nevű kereskedőt csapott be. Ugyancsak ez évben Derecskén is csalást követett el egy Moskovics Izidor nevű kereskedő kárára. Mindegyik esetben sikerült azonban elkerülnie letartóztatását. Az 1921-dik év már Budapesten találja a későbbi szakállas gyilkost. Állandó lakása azonban ekkor már Debrecenben volt. Innen rándult ki az ország legkülönbözőbb részeibe „üzletek” után. Budapesten azzal jött Reinitz összeütközésbe a törvénykönyvvel, hogy felesége, továbbá egy Fekete Mór nevű budapesti és Lipschitz Herman füzesgyarmati kereskedő társaságában

hamis bélyegzésű bankjegyek forgalomba hozásával és értékesítésével foglalkozott.

Az egyik üzletnél azonban rajta vésztett és a budapesti rendőrség őt, a feleségét és az egész bünszövetkezetet

lefogta. Ugyanekkor házkutatást tartottak Reinitz debreceni lakásán is, ahol ötven-ezer koronánál nagyobb összegű hamis lebélyegzésű pénzt foglaltak le. De csodálatosképpen Reinitz ekkor is elkerülte az igazságszolgáltatás kezét. Mert mire a megkeresés Debrecenből Budapestre érkezett, hogy Reinitz-kat tartásuk továbbra is őrizetben, Reinitz és felesége már valamiképpen kiszabadultak a fogságból és ismeretlen helyre távoztak, ahol a rendőrség már nem érte utól őket. A továbbiakból kiderült, hogy

Reinitz ekkor Csehszlovákiába szökött.

A miniszter megbízásából...

Reinitznek egy másik ér-

dekes erdélyi kirándulásáról is tudomást szerzett a rendőrség. Az eset még a háborus évek alatt történt. Reinitz egy erdélyi városban, ahová bizonyára „üzletei” szökött, megtudta, hogy egy gazdag zsidó kereskedőnek három fia van, akik közül egyik sem teljesít katonai szolgálatot. Mint

miniszteri kiküldött állított be

ide és rájlesztett a kereskedőre. A megrémült kereskedő kérielni kezdte a hivatalos kiküldetésben nála megjelent „tekintélyes külsejű” urat és fűt fűt ígért, ha nem bolygatja az ügyet. A vége az lett, hogy

Reinitz hnszezer koronát csalt ki

a megijedt kereskedőtől és azután eltávozott a városból. Csak a Reinitz-ügy nyomozása során eszmélt rá a becsapott ember, hogy ő is Reinitznek esett áldozatul. Még örült, hogy csak a pénzt veszítette el a Reinitz-ismeretségén.

Emlékek a pátriámból

— Irta Győri Illés István —

Győri Illés István, az ismert nevű erdélyi újságíró, a dadalmas Szultána szerzője néhány napja városunkban tartózkodik. Gyil Szatmárról indult el valamikor és senki sem gondolta volna annakidején, hogy a rossz diák mint jó színpadi szerző fog egykor visszatérni a homokvárosba. Kérésünkre Gyil elmond egyet-mást szatmári emlékeiből.

Pénteken este ünnepelt a hazám s az a lelkes tapsos tömeg, amely a lámpák elé szökött, megcáfolta azt a régi mondást, amely szerint senki sem lehet proféta a saját hazájában. Már nevem is predestinál a profétai állásra hiszen Illés vagyok, ám pénteken este ettől függetlenül is profétává nevezett ki régi hazám közönsége.

Alig 13 esztendő telt el azóta, hogy bolygóm elkanyarodott Szatmártól, ahová ifjúságom legszebb emlékei kötnek s a Szerkesztő ur megkért, hogy számoljak be egy némely szatmári emlékeimről, amelyekre szívesen gondolok vissza most, amikor a félvilágot becsavarogva visszatértem egy pillanatra régi emlékeim színterére. Istenem, nehéz felkutatni megilletődés nélkül az a régi almáriumot, amelybe hányaveti módon hevernek elröplött ifjúságom legdrágább, legszentebb emlékei.

Az én ifjúságom előjeleül hányszor életemnek, mint viharokkal dicsekedhetek, mint rendes diákok, kivágtak a gimnáziumból s én felcsaptam böharsinának. Elmentem halászinának a Turra, majd visszajövet beálltam fűszerkereskedő inasnak Mertz Pista bácsihoz. Egy hónap alatt jölkattam cukorral és mazsolával s visszatértem tékozló fiuként kétségbeesett szüleimhez, akik visszavitték az iskolába.

Csavargásom idején történt, hogy egyik csavargó pajtásom, Szilágyi Lala [később híres zsebmész] rábeszélte, hogy álljak be munkásnak a zsidó templom építéséhez. Egy korona napi-díjjal egy hétig dolgoztam, — hordtam a palát a zsidótemplom tetejére. Ezt csak annak igazolására emletem meg, hogy már akkor magasba törő individum voltam.

Zelinger bácsi tánciskolája, a németi szerenádok a tiszteletes leányának ablaka alatt, gyümölcslopások a Szamosparti lankákon s az Uj Szatmár szerkesztősége az iskolaközből az én legkedvesebb szatmári emlékeim. Ezek a régi kedves emlékek pénteken este szaporodtak eggyel, amit nagyon sokáig nem fogok elfelejteni. Egy csomó virágcsokor és babérszuszor között egy gyönyörű pünkösdi rózsacsokor, rajta piros moiré szallag, aranybetűs felirással. „A Szultána szerkesztőjének az Uj Szatmár szerkesztősége”. Azok küldték ezt a csokrot akik első írásaimat nyomatták ki, akik támogatták első lépésemet azon az uton amelyet megszerettem, hogy arról letéríteni még az sem tudna, ha hirtelen multimiliomossá léptetne elő valamelyik tengerentúli nagybátyám.

A sok kedves emlék chersójába egy disznós hang is belemászott, egy kisleány, bájos 17 éves drága szatmári fruska, akinek egész komolyan udvarolni kezdtem, így válaszolt: — Nagy kujon maga Pista bácsi!

Tehát így vagyunk, én már bácsi vagyok, pedig ezalatt a pár nap alatt fiatal diáknak éreztem magam s éjszaka titokban elcsavarogtam a németi vadgesztenyész utcákba. Egy szép kisleány, egy nevetőszemű fiatal fruska kellett eszembe jussom, hogy évtizedek suhantak el fejem fölött s

Utlevél Vizumokat
leggyorsabban és legpontosabban elintézi **Katz utlevélvizumoztatói iroda** str. Horia (Károly-köz) 2. Telefon 18.

én már nem vagyok Illés Pista a kalandos természetű fiatal diák, hanem Pista bácsija a kisleányoknak, aki szeretve csak megégszder diákszerenád adni Németiben és gyümölcsöt lopni a szatmári lankákon.

A koszonék és virágcsokrok sorsa a hervadás s mert a virághervadás az elmúlás gondolatával édes testvér, kivitem a színpadra felnyújtott virágokat a hidontuli temetőbe az édes apám sírjára. Ő már nem tapasztalhat pnteken este nekem, egyedül ő hiányzott a nézőtérrel. Ez a kis halmocska ott a hidontul amíg vissza fog hozni délibabos ifjúságom kedves városkájaiba, dobja bármily messze innen végetem.

Junius harmadikán kezdődik az orvoskongresszus

A miniszteri látogatás miatt megváltoztatták a terminust.

A Szatmármegyei Orvosszövetség tudvalevőleg kongresszust tart Nagybanán, amelyet, mint ismeretes, a pünkösdi ünnepekre terveztek. A kongresszus előrszletét megtörténtek, a program készen állott, a meghívókat szétküldték — amikor váratlan fordulat történt a kongresszus határidejét illetőleg. A változást az idézte elő, hogy a kongresszusra bejelentette a részvételét N. N. Saveanu közegészségügyi miniszter, aki azonban a pünkösdi ünnepek alatt egyéb elfoglaltsága miatt nem jöhet el Nagybanára és arra kérte a rendezőseket, hogy — ha lehet — változtassák meg a terminust úgy, hogy a közgyűlésen ő is részt vehessen. A miniszter junius hó 3-át és 4-ét jelölte meg, mint alkalmas időpontot. A Szatmármegyei Orvosszövetség tegnapi ülésén elhatározta, hogy eleget tesz a miniszter kívánságának, mert nagy suji fektett arra, hogy a kongresszuson Saveanu miniszter is megjelenjen és így

a kongresszust junius hó 3-án és 4-én kedden és szerdán fogják megtartani.

A kongresszus programja egyébként változatlan marad.

Dr. Bolchis György városi tisztí főorvos az Orvosszövetség elnöke felkéri a Szövetség tagjait, hogy i. hó 26-án, hétfőn délután fél 6 órakor a Dácia kistermében igen fontos megbeszélés céljából megjelenni szíveskedjenek.

Szenzációsan szép

a Klein Cipőáruház

a Gindl cukrászda mellett

Tavaszi kirakata!

Nem illik a rablónak az áldozatnál megvacsorázni.

Mit sajnál az érettségizett rabló. — Gotiát kihallgatják a satmari vizsgálóbírószágon.

Az érettségizett rablót tegnap kihallgatják a vizsgálóbírószágon.

Gotia Joan 20 éves volt és kishivatalnok. A sovány beamteri javadalmazás azonban sehogy sem állt arányban a 20 esztendő fickói nekirugaszkodásaival és Gotia Joan bal lábával lelépelt a kényelmetlen, szürke gyalogösvényről, amely a kopott, köhögős öregséghez vezet és letért legelni a bűn bujavirágos mezejére. Gotia Joannak pénz kellett és sorsársával, Ghevrea Teofil irodaarszlánnal megbeszélték hogy kirabolják Papp György monostori községi bírót. Gotia el is ment a magános öreghez, elmondta, hogy a fia küldte valamiért és a boldog apa nagy szíveséggel vendégelte meg a fiu barátját. Gotia jól bevacsorázott, majd végignyújtózott a finom, puha toillaságyon, de a bűn felrágatta a párnákról és Gotia Joan 20 éves hivatalnok revolverral támadt a kedves házigazdára, akit kirabol.

Gotiát a rendőrség elfogta, bűntársa Ghevrea pedig, aki a szatmári korzó jölmért Don Juanja volt, amerikai utlevéllel a zsebében odébb állott. Gotiát Dr. Déry vizsgálóbíró elé vezették. Kihallgatás, jegyzőkönyv, a fiu mindent beismer. A vizsgálóbíró nézi a félbemaradt intellektuellt és kérdi:

— Aztán mondja Gotia, nem érez ezeket semmi lelkiismeretfurdalást, sem megbánást? Nem szégyenli magát?

A nyurga fiu lesüti szemét, mintha a hivatalfőnök ur dorgálná!

— Nagyon, nagyon szegyelek valamit.

— Mit?

— Hát azt kérem, hogy én

Az egyesülési ünnepek a fővárosban.

Bukarest, május 25. Az egyesülési ünnepséget nagy fénnel ünnepelték a fővárosban. Az ünnepségek során katonai felvonulások voltak. A király Vitéz Mihály szobra előtt fogadta a csapatok elvonulását. A trónörökös a repülő élén vonult, a trónörökösne a rosiori ezredet vezette.

Rend van a Dnyeszter mentén.

Bukarest, máj. 25. Inculent beszarabiai miniszter nyilatkozott az Adeverulnak a dnyesztermenti helyzetről. E szerint a külföldi híresztelésekkel szemben a Dnyeszter mentén helyreállt a nyugalom. Az orosz-román egyes bizottságok működése óta a rablóbandák portyázása érezhetően csökkent.

előbb megvacsoráztam s csak azután raboltam ki az öregot.

Nem lett volna szabad a vacsorát elfogadnom...

Kamukórés merénylet egy halálkibic ellen.

A kalábristák nyári szórakozása. A kártyaszobától a sziguran-cán keresztül az ünnepi vacsoráig. Tragikomikus kaláber történet

Ehhez a történethez magyarázatul annyit: hogy a kaláberpartiknál az egy-mástugrasztó vicceket "kamukórésnek" nevezik.

Az igazi kártyásnak megborsózik a háta, ha mellé telepszik az a bizonyos mosolygós arcú idegen, akinek a megjelenése után — mintha átok ülne a kártyán. Ez a bizonyos mosolygós arcú a vészikibic, akit nem lehet kiirtani a kártyaszalok melől. Addig, amíg melléd nem telepedett, minden rendben volt. Ment a lapod, mint a karikacsapás, ha a partnerednek terce volt, te bementad a kvartot, a touselis tróist megkontráztad — győzelmesen kerülte ki a rennerekből. A szivarod vígan füstölt, szép volt az élet, amely — hiába — a délutáni kaláberpartiknál teljesedik ki egy rendes városi polgár számára...

Egyszerre csak megjelenik a mosolygós arcú, egy üresen maradt széket elhuz a szomszéd asztaltól és melléd telepszik.

— Kérje vissza a tandíjat — hogy lehet így játszani? Hivon pirosat!

Még el sem helyezkedett egészen, már is beleszólt a játékodba. Erélyesen a pirosat követeli. Az imperatív tanácsnak, amely hirtelen megzavar, engedelmeskedel — elvesztet a partit. Eltől a perctől fogva minden rosszul megy. Bemondod a „tercbelakasszát előlről” és a partnered kezében ott csucsál egy „vannak kvint”. Bemondod a „család összes adu” hét adu nálad van és a család harmadik tagja a talonban fekszik.

Ha még egyszer mellém ül, elteszem láb alól...

Könyörgő pillantással kéred a vészikibicet, ha istent ismer, hogy menjen el. A vészikibic kiér a pillantásod elől. A lapod tovább hallatlanul rosszszul megy.

Dühös pillantásokat lövellsz a vészikibicre, ami körülbelül azt jelenti: ha van bór a potfáján, takaródjék. A vészikibic nem akarja észrevenni a pillantást. Tovább melletted marad és a lapod — ha lehet — még rosszabbul megy.

Amikor a néma pillantások nem használnak, megpróbálsz szóval. Van egy kártyakabala, amely szerint a kibic akkor rossz, ha nem tisztá a fehérneműje. Erre a kabalára gondolsz és mert nagyon goromba akarsz lenni élesen odaszólsz a legközelebbi veszteség után:

— Mondja Schwarcz ur, mikor váltott fehérneműt?

A kibic dehogy is sértődik meg, sőt ő maga nevet a legjobban a kényszerű szellemességen — és marad.

Amikor már sehogy sem megy, minden féreértést kizáróan felszólítod:

— Nézze Schwarcz ur, menjen már a fenébe! Nem látja, hogy maga egy vészikibic?

Van magának revolvère?...

Schwarcz ur kikéri magának.

— Nézze kedves, tanuljon meg játszani! és meglátja, hogy én leszek a világ legjobb kibice! Ha nem tud alsózni, menjen diabolózni! Engem ne dirigáljon!...

Az körülbelül a vészikibic — minden kártyás embernek halálos ellensége, aki ahol megjelenik, hullaszagot áraszt maga körül.

Egy ilyen vészikibic körül nagyon felkavarodtak az események az elmúlt héten a Dacia kávéházban. A történetet, amely alaposan felrázta a törzsvendégeket a nyári ájultságtól — élénken pertraktálják a kártyaszaloknál és minden valószínűség szerint feljegyzik a kártyatörténetek örökéletű anneeiseibe.

Elteszem láb alól...

D. ur a legveszedelmesebb vészikibic közé tartozik, ahol megjelenik, ott nem nő fü és öreg kalábristák bizonyára bementják a mindennapi miatyánkba:

— Add meg nekünk a

Külföldi gyártmányú bur Alumínium edények, Alpaca ezüst Evőeszközök, éttermi és kávéházi felszerelések, valódi Vermoret permetezők állandó nagy raktár Fekete vasúdvárban P. Brajanu 8. Telefon 472.

mindennapi kaláberpartinkat és szabadíts meg D. urtól...

Reiter Sándor — úgy látszik nem jól imádkozott, mert az utóbbi időben D. ur kizárólag neki kibicelt és ez a szomszedság szegény Reiternek rengeleg bosszuságába és még több pénzébe került.

Egyszer aztán Reiter bementa az utimót:

— Nézze D. ur, ha még egyszer mellém ül le, én elteszem magát láb alól...

És D. ur másnap ismét Reiter mellé telepedett le emészteni az ebédjét és Reiter Sándor egészéget.

Reiter abbahagyta a játékot, odaszól Markovits Arinak a szomszéd asztalhoz.

— Markovits ur, időjén velem sétálni, volna Önnel egy kis beszélni valóm.

Amint kiérnek a kávéházból, karonfogja Markovitsot és bizalmasan megkérdi:

— Van magának revolvère, Markovits ur?

— Nincs.

— Tudna nekem keríteni fegyverviselési engedélyt? Nézze, magának olyan jó összeköttetései vannak.

— Nem tudok. De hát minek magának revolver? kérde csodálkozva Markovits.

— Mérges sem tudna keríteni? Egy kis ciankálót. Magának annyi patikus ismerőse van. Tegyen nekem egy szívességet...

Az úgy komoly fordulatot vett.

Markovitsban elhül a vér.

— Meg van maga örülve? Mit akar maga azzal a sok gyilkos szerszámmal?

— Nézze én megmondom őszintén, de kérem, tartsa titokban. Látja az a D. megkeríti az életemet, akármit csinálók nem tudom elűzni az asztalomtól. A fejébe vette, ha belepusztulok is, nekem kibicel. Én már megelégettem. Elteszem láb alól...

A sziguranca közbelép

Markovits Ári dehogy is tartotta titokban a szörnyű tervét. Alig várta, hogy elszabaduljon a barátjától, vizsaszietett a kávéházba és azonnal leleplezte a készülő bűntényt.

A törzsasztal öreg kaláberistái, amikor Markovits elbeszélését végighallgatták, rögtön átláttak a dolgon. Egyhangulag megállapították, hogy a gyilkossági terv, ahogy egymás között az ilyen beugratós vicceket nevezni szokták: kamukór.

És itt a történet, amely eddig drámai színekkel indul, humoros fordulatot vesz s Markovitsot rábeszéljük, hogy jelentse fel az ügyet a sziguranacán. Markovits — már tudja, hogy kamukór! — lesz a dologból — megteszi a feljelentést! amelynek nyomán a sziguranca előállítja Reiter.

Reiter, amikor megtudja miről van szó szintén humoros tenorba kezd:

— Hát kérem — mondja Bancilla hettyettes főnöknek — ön is beláthatja, hogy egy ilyen vészkiáltást el kell pusztítani...

Am a sziguranca nem tréfál. Reiter észreveszi, hogy baj van. A sziguranca nincs benne a tréfában, a le-tartóztatás komolyan megy.

Minden jóra fordul — békebanket az Európában

Végre is Markovits meg-menti a helyzetet. Előbb meg-

Minden rendben jött a banketten...

ígérteti Reiterrel, hogy sikeres megoldás esetén finanszíroz egy bankettet az Európa étteremben és miután erre nézve biztosítékot kapott, felfedi a sziguranca előtt a „kamukórát” és minden rendbejön. Reiter kiszabadult, a bankettet megtartották. Meghívták D. uratis akivel ott ünnepelesen megígértették, hogy nem fog többé Reiternek kibicelni. Az egész ügyben most már csak az a kérdés maradt nyitva, kinek fog kibicelni ezután D. ur? Kalábristák, vigyázat, a halálkibic újabb áldozatot keres! (g. e.)

A Victoria kávéház a legkellemesebb szórakozóhely. Esténként cigányzene!

Egy satmari ékszerész meghalt a fia esküvőjén.

Dominus Simon tragikus halála. — Szívszélhűdés érte a lakodalmi vacsorán

A nagy tragédiákat néha pokoli színpadtechnikával rendezi a végzet talán azért, hogy ezzel is jobban kidomborodjék az emberi sors tragédiája: az élet mellett ott van a halál! Minden a sors kezében van és a sors úgy irányítja, hogy az emberi életnek minden vágya, akarása, öröme, értelme — a halálba fullad. A halál mindenképpen megdöbbentő, de különösképpen akkor látjuk igazán tragikusnak, ha valakit váratlanul ér, talán éppen akkor, amikor egy hosszú fáradsággal, keserves munkával elért célkitűzés örömeit élvezi.

A Magyarországon levő

Hódmezővásárhelyről egy ilyen haláleset hírért kapjuk. Ma délelőtt érkezett a hír, hogy

Dominusz Simon satmari ékszerész, aki a fia esküvőjére utazott Hódmezővásárhelyre, az esküvő utáni vacsora alatt hirtelen rosszul lett és néhány perc múlva meghalt.

Dominusz Simon, régi erdemes satmari polgár, mindenki tisztelte és szerette az öreg urat, akit munkás életének talán első igazi öröme, a fia esküvőjén ért a végzete. Holttestét hazaszállítják.

A Strandsaisonra fürdőreszek

minden nagyságban érkeztek.

Prágai Oroszlángingek

még mindig

leszállított

árban vehetők.

Szöveiteinket még

4 napig

mult heti mélyen

leszállított

árainkon árusítjuk.

Cseh és angol vásznak nagy olcsó gyári raktára.

Szönyegeg, hencsertakarók, butorszövetek, míg a készlet tart, olcsó áron kaphatók

Rosenfeld Miksa divatáruházában.

Alapított 1877.

Végkiürítés!

A raktáron levő üveg és porcellán árut mélyen leszállított árban kiárusítom. Üzlethelyiség berendezéssel együtt kiadó Str. Jacobini [volt Várdomb] utca 48.

Női és férfi kalapok átalakítását, festését, szalma kalapok átvarrását, panama kalapok tisztítását 48 óra alatt olcsón készítem Glück Etel, Eötvös utca 6.

* Tartós cipőt Egri készíttet. Satu-Mare, Várdomb-u. 9.

Szultána.

Győri Illés István és Vadas László operetteje. Bemutató a városi színházban.

A Szultána — budapesti vonatkozásban is — az idei operettirodalom legjava termése — Győri Illés Istvánról az első operetteje után megállapíthatjuk hogy beérkezett librettista és Vadas László is ügyes zeneszerző, aki ha kölcsönvett melódiákkal is, de nagyon talpraesetten állította össze a darab zenéjét. Az operett meséje érdekes és széles skálájú. Megkapó drámai jelenetekből szinte büvösi bravurról röpít a szerző az ötletes, humoros jelenetek sikos talajára. Mindvégig érdekes a libretto, amelynek teljesen kiforrott szerkezete az író alapos színpadismeretére vall. A Szultánát Győriék bátran felvethetik a budapesti színpadokra — a budapesti bemutatók sikerét előre megjósolhatjuk.

A szereplők játékát az ambíció fűszerezte. I. Halmos Mici, Erényi Böske, Gál Sándor, Jódy Károly, Borsos Mancsi, Stoll Béla, Solymossy, Bónyi, Kornai tehetségük legjavából járultak a darab valóban nagy sikeréhez.

— **Elmennek a színészek.** Vasárnap este játszott utoljára ebben a szezonban nálunk a szintársulat, amely az évad kezdetén nagyon zavaros körülmények között kezdte meg működését. Az a disszonancia, amely a szezonnyitót megzavarta, végig kísérte az egész szezon, melynek végén azt kívánjuk a távozó színészeknek, hogy jövőre szebb kilátásokkal várassuk őket vissza.

— **Az orvosszövetség rehabilitálta Dr. B.-t a Friss Ujságban ellene emelt vádak alól.** Az elmúlt heti számunkban „Csodarabbi és orvos együtt kuruzsolnak” cím alatt cikket közöltünk, amelyben foglaltakra vonatkozólag az Orvosszövetség a következő megállapítást tette:

Az Országos Orvosszövetség satmari fiókjának választmánya mint legyelemi bizottság Dr. B. ur kérelmére vizsgálat tárgyává tette a Satu-Maren megjelenő Friss Ujság ez évi 19-ik számában ellene emelt vádakát és a vizsgálat alapján megállapította, hogy Dr. B. orvos ur semmi olyan cselekményt nem követett el, amely a kuruzslás fogalmát fedné, vagy amellyel a betegnek ártalmára lehetett volna. Satu-Mare, 1924. május 22.

Dr. Fekete Samu s. k. titkár.

Dr. Bolchis György s. k. elnök.

Részséggel rehabilitáljuk dr. B. orvos urat, akinek a ténykedését több orvostársának az információja alapján tettük kritika tárgyává. Az orvosszövetség megállapítása után valószínűnek tartjuk, hogy az információt konkurenciális okok sugalták. A mi jóhiszeműségünkhöz kétség nem férhet.

— **Tíz éves találkozó.**

Felkérem mindazokat, kik az 1914. évben a máramarosszigeti polg. fiu iskolában a IV. osztályt végeztük és akik a f. é. június hó 1-ére kitűzött 10 éves találkozózn megjelenni óhajtanak ebbeli szándékukat nálam jelentsek be legkésőbb f. hó 29-ig Veisz József Henrik jegyző, Satmar str. Cuza Voda 4.

— **Bikszád gyógyfürdő** június 1-től nyitva, teljes üzemenben. — Ivó kura, meleg ásványvízes és szénsavas fürdők, hideg víz és belélegző gyógyomd. Állandó fürdőorvos, elsőrangú konyha. Javallva idült gyomor és bélhurut, sárgaság, kerek gyomorfekély és vesebajoknál. Ugy-szintén gége, légcső és hölyaghurutnál. Szobák még előjegyezhetők. Felvilágosítást díjtalanul nyújt a fürdőigazgatóság Bicsad (Bikszád) Szatmár megye.

— **Budapesti énekes az Urániában.** Sárosi Mihály a Királysínház tagja vendégszerepel szerdán este az Urániában. Sárosi Mihály baritonista Budapesten a beérkezett művészek között tartozik, aki bizonyára telt ház előtt fog nálunk vendégszerepelni.

Női, férfi és gyermek
h a r i s n y a
különbözőlegességek
nagy választékban
Kesztenbaum Marikánnál

**Szövetek—eponge
Grenadinok—epamin**

a legdusabb választékban
Fratii Friedmann Testvérek
á r u h á z á b a n

Nyomatott Weisz Sándor könyvnyomdájában Satu-Mare, Piata Bratianu 9.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.